

การนำเสนอรายงานการทำการธุรกรรมทางการเงินและการนำส่งภาษี เมื่อมีการชำระเงินผ่านระบบ e-Payment (e-Withholding Tax) โดยจะช่วยลดระยะเวลา และขั้นตอนของภาคเอกชน ในการจัดทำเอกสารและ การชำระภาษี ในการนี้กรมสรรพากร มีแผนจะเริ่มดำเนินการกับบริษัท ขนาดใหญ่จำนวน 100 บริษัท ที่มียอดขายมากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไป (จากทั้งหมด 1.8 หมื่นราย) เข้าสู่โครงการออกไปกำกับภาษี แบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อช่วยลด ต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการใน ประเทศและกรมสรรพากรจะได้มี ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อรองรับ ระบบชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ ของประเทศไทย (National e-Payment) ที่รัฐบาลกำลัง ผลักดันให้พัฒนาระบบการชำระเงิน ของประเทศเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ แทนการใช้เงินสด

การมี Big Data ของ
กรมสรรพากรจะก่อให้เกิดประโยชน์
ต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ การใช้ข้อมูล
Big Data ของกรมสรรพากรมาใช้
เพื่อตรวจสอบเงินได้ของผู้มีรายได้
น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อ
สวัสดิการแห่งรัฐ การตรวจสอบ
ความถูกต้องในการยื่นแบบแสดง
รายการภาษี การประมาณการ
รายได้จากการจัดเก็บภาษีของ
กรมสรรพากร การประมาณการ
ฐานะการคลังของรัฐบาลและ
การประมาณการผลิตภัณฑมวลรวม
ของประเทศ (Gross Domestic
Product: GDP)

บทบาทของ Big Data ต่อ
การบริหารการจัดเก็บภาษีของ
ต่างประเทศ

Big Data ซึ่งถูกหน่วยงานด้านภาษีหลายแห่งทั่วโลกใช้ในการวิเคราะห์สำเร็จแล้วทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับรัฐบาลกลางซึ่งเป่าหมายสำคัญของการประยุกต์ใช้ Big Data คือ ทำให้ข้อมูลทำงานได้โดยอัตโนมัติและลดขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะช่วยปรับปรุงทั้งความเร็วและคุณภาพของกระบวนการการเปิดรับและประยุกต์ใช้ Big Data ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลล่าสุดซึ่งส่งผลให้สามารถช่วยหน่วยงานจัดเก็บภาษีในการประมวลผลได้ เช่น ลดการดำเนินการข้อมูลด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการรายงานที่ไม่ถูกต้อง ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและช่วยให้หน่วยงานมุ่งเน้นไปที่งานอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษี เช่น การคาดการณ์เชิงกลยุทธ์และการวางแผนภาษีที่ดีขึ้น การเจาะลึกข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเทศในตะวันออกกลาง
ได้เริ่มใช้ Big Data ในการวิเคราะห์
เชิงคาดการณ์เพื่อตรวจสอบ
กรณีที่มีการฉ้อโกงในปัจจุบันด้วย
การตรวจสอบย้อนหลังเป็นจำนวน
10 ปี และมีการพัฒนาระบบที่
สามารถตรวจพบกรณีผิดปกติต่าง ๆ
ได้โดยไม่ต้องใช้การค้นหาแบบสุ่ม
ซึ่งใช้เวลาค่อนข้างนาน และตรวจ
ภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ง่าย
ภาษีค้างชำระในแต่ละเดือนและ
ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้ากับ
ประเทศในทวีปอเมริกาใต้
โดยข้อมูลเหล่านี้ช่วยเพิ่มความ
เป็นไปได้ในการสืบสวนการฉ้อโกง
ได้มากถึง 25 เปอร์เซ็นต์

สำหรับอีกตัวอย่าง คือ กรมสรรพากรในสหรัฐอเมริกา (Internal Revenue Service : IRS) ที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ (เช่น Facebook Instagram และ Twitter) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเชิงพาณิชย์และข้อมูลสาธารณะ โดยที่ข้อมูลเหล่านั้นจะถูกเพิ่มลงในฐานข้อมูล และ algorithm จะถูกใช้เพื่อทำการจัดจำรูปแบบ และระบุศักยภาพของผู้เสียภาษี ซึ่งประสบการณ์การใช้ Big Data ในแผนภาษีของรัฐบาลตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา สามารถลดการฉ้อโกงในการคืนเงิน (Refund Fraud) โดยการใช้การวิเคราะห์คาดการณ์เพื่อตรวจสอบเอกสารที่น่าสงสัยก่อนที่จะมีการส่งเช็คคืนให้ผู้เสียภาษี ระบบนี้ช่วยให้รัฐบาลหลีกเลี่ยงการคืนเงินให้กับผู้ที่ฉ้อโกงได้มากกว่า 1.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ตั้งแต่ปี 2547

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ควรนำเทคโนโลยี Big Data มาปรับใช้กับเป้าหมายการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล ซึ่งจะทำให้การเก็บภาษีดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภาครัฐจะมีรายได้มากขึ้นหากมีการนำ Big Data มาวิเคราะห์ข้อมูลการเสียภาษีด้านต่าง ๆ ว่ามีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด จากเดิมที่การค้นหาค่าหรือความผิดพลาดอาจเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยาก เนื่องจากภาษีมีความซับซ้อนและในปัจจุบันยังมีผู้หลีกเลี่ยงภาษีจำนวนมากอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้เสียภาษีที่มีค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถามภาษีที่ค่อนข้างสูง ทำให้ยากที่จะติดตามได้ ดังนั้น จึงควรประยุกต์ใช้ Big Data ในการค้นหาความผิดปกติซึ่งสามารถนำไปสู่การคาดการณ์ว่า

ความผิดปกติเหล่านี้อาจเกิดขึ้นอีกครั้งในอนาคตได้อย่างไร

Big Data สามารถอำนวยความสะดวกให้การเก็บภาษีเพราะเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมมาจากหน่วยงานต่าง ๆ แทนที่จะต้องตรวจสอบและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการลงสำรวจพื้นที่ด้วยตนเอง และระบบที่ถูกสร้างขึ้นก็จะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถปล่อยให้คอมพิวเตอร์เลือกเอกสารที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นข้อมูลที่อาจนำไปสู่การฉ้อโกงและไม่แท้จริงจากผู้เสียภาษี รวมทั้งการวิเคราะห์การฉ้อโกงทางภาษีอากรในอดีตจาก Big Data ทำให้สามารถเปรียบเทียบกรณีที่มีลักษณะคล้ายกันและค้นหาการหลีกเลี่ยงภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Big Data ในการบริหารจัดการเก็บภาษีของประเทศไทยมีความท้าทาย ดังนี้

1) คุณภาพของข้อมูลที่อาจไม่สมบูรณ์ เนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมียังการยื่นแบบผ่านระบบออนไลน์และการยื่นแบบผ่านกระดาษ ซึ่งจะต้องใช้คนในการพิมพ์ข้อมูลเข้าสู่ระบบจึงอาจทำให้ข้อมูลไม่สมบูรณ์

2) ปัญหาเรื่องข้อมูลที่เป็นสิทธิส่วนบุคคลหรือความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงข้อมูลของภาคประชาชน

3) การขาดบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี Big Data

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ Big Data ในการบริหารจัดการเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) พัฒนาความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Big Data และการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีแบบอิเล็กทรอนิกส์

2) ออกกฎหมายหรือกฎระเบียบเพื่อให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ (Open Data) หรือบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยี Big Data อย่างเพียงพอ **๕๕๕**

บรรณานุกรม :

1. <http://bigdata-madesimple.com/fighting-tax-fraud-with-big-data/>
2. <http://www.vamsitalkstech.com/?p=2612>
3. <http://www.invenio-solutions.com/blog/how-tax-agencies-can-use-big-data>
4. <https://www.slideshare.net/HongEngKoh/ciat-he-koh-v2>
5. <https://thanachart.org/2016/06/11/big-data>
6. <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/733806>
7. <https://www.cnn.com/2014/04/11/fighting-tax-fraud-with-big-dataibmcommentary.html>
8. http://www.jetlaw.org/wp-content/uploads/2017/04/Houser-Sanders_Final.pdf
9. <http://tax.bugnoms.com/e-tax-invoice/>
10. <https://www.spu.ac.th/account/files/2014/07/>